

XI.

Участието на българскитѣ дружини.

Какъ сж съставени първи пжтъ българскитѣ дружини. — Доброволци въ Сърбия. — Тѣхнитѣ заслуги. — Първото опълчение въ Русия. — Въ Плештъ. — Начални дѣла. — Прѣминаване прѣзъ Балкана. — Бой при Нова-Загора. — Бой подъ Стара-Загора. — Четиретѣ отличивши се дружини. — Самарското знаме. — Причината на турската побѣда. — Отзиви за способността на опълченцитѣ. — Генералъ Гурко, Столѣтовъ, Лайхтембергскій. — Отстъпване къмъ Търново. — Походъ на царската гвардия.

Въ боя противъ турскитѣ войски въ Сърбия на 1876 година взехъ участие голѣмо множество смѣли и отборъ български момци. Въ това врѣме тѣ бѣхъ извѣстни подъ името доброволци. Тѣзи доброволческа военна сила състоеше изъ български развити търговчета, учители, ученици и занаятчии. Малко бѣхъ онѣзи, които не умѣхъ да четжтъ.

Много жертви дадохъ българскитѣ доброволци въ сръбското дѣло, гледано като дѣло общеславянско: мнозина отъ тѣхъ паднхъ на бойното поле, въ долините на Тимокъ, Морава и Ибаръ. Пролѣхъ тѣ скжпоцѣнна кръвъ, но доказахъ още единъ пжтъ на свѣта, че българинътъ, извѣстенъ по своето трудолюбие и ученолюбие, грижливостъ, не пада доло и отъ къмъ военна страна.

Злѣ-добрѣ войната въ Сърбия се свърши. Нашитѣ доброволци бѣхъ принудени да се върнатъ въ Ромъния, да се распрѣснатъ немили-недраги и да чакатъ честитъ день и часъ за да минжтъ въ България. Когато се прогласи войната, въ главния руски щабъ бѣше дадена заповѣдъ отъ Царя за съставяне на български дружини, които имахъ назначение «да послужжтъ за основа на мѣстна българска сила, прѣдначалена да пази всеобщия редъ и безопасностъ». *)

*) Видъ прокламацията къмъ Българитѣ.